

พุทธวคฺคคุณฺณา (มยา วุจฺจเต)

อิสฺสิคโณ โอลฺลเกตฺวา จินฺเตสิ "นาคราชา สมณฺ ฌาเปติ, ภทฺทโก วต สมโณ อมฺหากํ วจันํ อสฺสุณฺติวฺวา นฺณฺโจติ, เถโร นาคราชานํ ทเมตฺวา นิพฺพิเสวนํ กตฺวา วาลุกราสิมฺหิ นิสฺสีทิ.

นาคราชา วาลุกราสิ โภเคหิ ปริกฺขิปีตฺวา กุฎฺฐาคารกฺุจฺฉิปปฺมาณํ ผณฺ ฌาเปตฺวา เถรสฺส อุปริ ฐาเรสิ.

อิสฺสิคโณ ปาโถว "สมณฺสฺส มตฺถาวํ วา อมตฺถาว วา ชานิสฺสุสามาติ เถรสฺส สนฺตีกํ คนฺตฺวา ตํ วาลุกราสิมฺตฺถเก นิสฺสินฺนํ ทิสฺสุวา อญฺชลฺลํ ปคฺคยฺห อภิตฺถวณฺโต อาห "สมณฺ กจฺจิ (ตฺวํ) นาคราชาเนน น พาริโตติ.

"กึ น ปสฺสธ มม อุปริ ผณฺ ฐาเรตฺวา จิตฺนฺติ. เต "อจฺจนฺริยํ วต โภ, สมณฺสฺส อานุกาโว เอวรฺูโป นาม (โหติ), อนเนน นาคราชาทมิโตติ เถโร ปริวาทฺวา อญฺจิสฺสุ.

ตสฺมี ขณฺเณ สตฺถา อาคโต.

เถโร สตฺถารํ ทิสฺสุวา อญฺจาย วณฺทิ. อถ นํ อิสฺโย อาหํ สฺสุ "อัยฺ ตยาปี มหนฺตฺตโรติ. "เอส ภควา สตฺถา, อหํ อิมสฺส สาวโกติ. สตฺถา วาลุกราสิมฺตฺถเก นิสฺสีทิ.

อิสฺสิคโณ "อัยฺ ตาว สาวกสฺส อานุกาโว, อิมสฺส ปน อานุกาโว กิทิโส ภวิสฺสตีติ อญฺชลฺลํ ปคฺคยฺห สตฺถารํ อภิตฺถวิ. สตฺถา อคฺคิทฺตํ อามนฺเตตฺวา อาห "อคฺคิทฺตํ ตฺวํ ตว สาวกานญฺจ อุปฺนฺนจากรานญฺจ โอวาทํ ททฺมานอํ กิณฺติ วตฺวา เทสิตี. "เอตํ ปพฺพตํ สรณํ คจฺจน, วณฺ, อารามํ, รุกฺขํ สรณํ คจฺจน; เอตานิ หิ สรณํ คโต สพฺพทฺทุกฺขา ปมฺุจฺจตีติ เอวํ เตสํ โอวาทํ ทมฺมีติ.

สตฺถา "น โข อคฺคิหตฺต เอตานิ สรณํ คโต ทุกฺขา ปมฺจุจ
ติ, พุทฺธํ ฌมฺมํ สงฺฆํ ปน สรณํ คนฺตฺวา สกฺลวณฺณทุกฺขา ปมฺจุจตีติ
วตฺวา อีมา คาคา อภาสี "พหุํ เว สรณํ ยนฺติ ปพฺพตานิ วณานิ จ

อารามรฺกฺขเจตฺยานิ มนุสฺสา ภยตฺชชิตา;

เนตํ โข สรณํ เขมํ, เนตํ สรณมุตฺตมํ,

เนตํ สรณมากมฺม สพฺพทุกฺขา ปมฺจุจติ.

โย จ พุทฺธญฺจ ฌมฺมญฺจ สงฺฆญฺจ สรณํ คโต

จตฺตารี อริยสจฺจานิ สมฺมปฺปญฺญาย ปสฺสตี

ทุกฺขํ ทุกฺขสมฺปปาทํ ทุกฺขสฺส จ อติกฺกมํ

อริยญฺจจฺจนฺตํ มคฺคํ ทุกฺขุปสมคามินํ

(ตสฺส) เอตํ โข สรณํ เขมํ, เอตํ สรณมุตฺตมํ,

เอตํ สรณมากมฺม, สพฺพทุกฺขา ปมฺจุจตีติ.

ตตฺถ "พหุณฺติ: พหุ. ปพฺพตานิติ: "ตตฺถ ตตฺถ อีสึคิลิ- เว
ปฺลุลเวการาทีเก ปพฺพเต เจว มหาวนโคสิํคสาหลวงนาทีนิ วณานิ จ
เวพฺพนชีวกมฺพวนาทโย อารามे จ อุเทนเจตฺยโคตมเจตฺยาที
นิ รฺกฺขเจตฺยานิ จ เต เต มนุสฺสา เตน เตน ภเยน ตชฺชิตา ภยโต
มฺจุจิตฺกามา ปุตฺตลาภาทีนิ วา ปญฺจยมาณา สรณํ ยนฺตีติ อตฺถโธ.
เนตํ สรณนฺติ: เอตํ ปน สพฺพปี สรณํ เนว เขมํ น อุตฺตมํ,
น จ เอตํ ปญฺจิจ ชาติอาทิมฺเมสุ สตฺเตสุ เอโกปี ชาติอาทิตฺโต สพฺพ
ทุกฺขา ปมฺจุจตีติ อตฺถโธ. โย จาติ: อิทํ อกฺเขมํ อนุตฺตมํ สรณํ ทสฺเสต
วา เขมํ อุตฺตมํ สรณํ ทสฺสนตฺถํ อารทฺธํ. ตสฺสตฺถโธ "โย จ คหฺนุโ
จ วา ปพฺพชิตฺวา วา `อิตฺธิปี โส ภควา อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธติอาทิกํ
พุทฺธธมฺมสงฺฆา นุสฺสติกมฺมญฺจํ นิสฺสาย เสฏฺฐจวเสน
พุทฺธญฺจ ฌมฺมญฺจ สงฺฆญฺจ สรณํ คโต, ตสฺสาปี ตํ สรณคมฺนํ อญ

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

ลตติถยวณทนาทีหิ กุปฺปติ จลติ, ตสฺส ปน อจลภาวํ ทสฺเสตํ มค
เคน อาคตสฺสณเมว ปกาเสนฺโต จตฺตาริ อริยสจฺจานิ สมฺมปฺปณฺณ
าย ปสฺสตีติ อาท.

โย หิ เอเตสํ สจฺจานํ ทสฺสนวเสน เอตานิ สฺรณํ คโต,
ตสฺส เอตํ สฺรณํ เขมณฺจ อุตฺตมณฺจ, โส จ ปุคฺคโล เอตํ สฺรณํ
ปฺปิจฺจ สกฺลสฺมาปี วณฺณทฺทุกฺขา ปมฺุจฺจติ; ตสฺมา "เอตํ โข สฺรณํ เขมณฺติ
อาทิ วุตฺตนฺติ. เทสฺนาวสาเน สพฺเพปี เต อีสโย สห ปฺปฺนิสฺมกฺกิ
ทาหิ อรหตฺตํ ปตฺวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา ปพฺพชฺชํ ยาจิสุ. สต
ถา จีวรพฺภนฺตรโต หตฺถํ ปสาเรตฺวา "เอถ ภิกฺขโว, จรถ พฺรหฺมจฺริยน
ติ อาท. ตํขณฺณเวยว อณฺุจปฺริกฺขารธฺรา วสฺสสฺตีกตฺเถรา วีย อเหสฺสุ.
โส จ สพฺเพสํปี อํคมคฺธกฺรฺรณฺจวาสีนํ สกฺการํ อาทาย อาคมนทิว
โส อโหสิ. เต สกฺการํ อาทาย อาคตา สพฺเพปี เต อีสโย ปพฺพช
เต ทิสฺวา "กิณฺุ โข อมฺหากํ อคฺคิทตฺตพฺรหฺมณฺเฒ มหา (โหติ) อ
ทาหุ สมฺเฒ โคตโมติ จินฺเตตฺวา "สมณฺสสฺส โคตมสฺส อาคตต
ตา อคฺคิทตฺโตว มหาติ อมณฺเฒิสฺสุ.

สตฺถา เตสํ อชฺฌาสยํ โอลเเกตฺวา "อคฺคิทตฺต ปฺริสาย กงฺข
ฉินฺทาติ อาท.

โส "อหํปี เอตฺตกเมว ปจฺจาสิสํมิตฺติ อิทฺธิพฺเลน สตฺตกฺขตฺตํ
เวหาสิ อพฺภุคฺคณฺตฺวา ปุณฺปฺปุณํ โอรุยฺห สตฺถารํ วนฺทิตฺวา "สต
ถา เม ภนฺเต ภควา, สวโกหฺมสฺมิตฺติ วตฺวา สวากตฺตํ ปกาเสตีติ.

อคฺคิทตฺตปฺโรหิตวตฺถุ (นิฏฺฐิตํ).